

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده پرستاری سنقر و کلیایی

گروه آموزشی : پرستاری

طرح دوره کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط

واحد: عملی

نیمسال: اول 1405-1404

با مراعات اصول کوریکولوم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تدوین کننده / کنندگان:

طیبه اقبالی

سهام هراستاد:

1 واحد

ساختار دوره

نام درس : پرستاری سلامت خانواده و محیط

پیش نیاز دوره یا همزمان : پرستاری سلامت فرد و جامعه ، پرستاری سلامت خانواده ، پرستاری و

بهداشت محیط ، کارآموزی پرستاری سلامت فرد و جامعه

تعداد واحد : 1 واحد (50ساعت)

محیط کارورزی : مراکز جامع سلامت و پایگاه های سلامت شهری و روستایی ، بازدید منزل

خانواده به عنوان گیرنده خدمات سلامت و مراکز عرضه خدمات بهداشت محیط از قبیل

بیمارستان ها ، کارخانه ها ، اماکن عمومی

فراگیران : دانشجویان ترم 4

محتوای آموزشی

بر اساس سر فصل دروس

هدف کلی دوره :

کمک به افزایش آگاهی و تقویت مهارت های عملی در دانشجویان مبتنی بر مفاهیم آموخته شده

پرستاری و با تاکید بر فرآیند پرستاری جهت ارائه خدمات بهداشت به منظور ارتقای سطح

سلامتی و پیشگیری از آسیب ها ، صدمات و بیماری ها ، کاهش ناتوانی ، ارائه مراقبت و پیگیری

در گروه های هدف

- اهداف ویژه و مهارت های مورد انتظار از دانشجویان در ارتباط با پرستاری سلامت

خانواده و محیط

• از دانشجو انتظار می رود در پایان این دوره قادر باشند :

1. شناسایی عوامل مؤثر بر سلامت خانواده در سطوح فردی، اجتماعی و محیطی.
2. جمع‌آوری و تحلیل داده‌های سلامت خانواده از طریق مصاحبه، مشاهده و پرونده سلامت.
3. توانایی ترسیم نقشه خانواده (ژن گرام) و شبکه حمایتی اجتماعی خانواده.
4. شناسایی خانواده‌های در معرض خطر (مزمّن، فقیر، پرجمعیت، آسیب‌پذیر).
5. انجام مراقبت جامع از مادر در دوران بارداری، شیردهی و پس از زایمان.
6. ارزیابی رشد و تکامل کودک و آموزش مراقبت‌های لازم به والدین.
7. پایش سلامت سالمندان در خانواده و ارائه آموزش‌های لازم برای مراقبت خانگی.
8. شناسایی مشکلات تغذیه‌ای خانواده و برنامه‌ریزی برای اصلاح آن.
9. آموزش اصول پیشگیری از بیماری‌های واگیر و غیرواگیر در سطح خانواده.
10. ارزیابی وضعیت بهداشت محیط منزل از نظر آب، فاضلاب، پسماند و تهویه.
11. آموزش اصول بهداشت فردی و محیطی به اعضای خانواده.
12. شناسایی عوامل خطر محیطی (فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیک) و ارائه راهکار کنترلی.
13. ارزیابی وضعیت بهداشت اماکن خانوادگی (آشپزخانه، سرویس بهداشتی، انبار و ...).
14. توانایی آموزش اصول ایمنی منزل و پیشگیری از حوادث خانگی.
15. ارزیابی وضعیت روانی-اجتماعی خانواده و ارجاع موارد نیازمند حمایت تخصصی.
16. آموزش مدیریت استرس و مهارت‌های ارتباطی درون خانواده.
17. توانایی اجرای برنامه‌های آموزشی سلامت برای خانواده‌های خاص (مبتلایان به دیابت، فشارخون، سرطان).
18. توانایی انجام مراقبت‌های پرستاری پایه در محیط خانه برای بیماران مزمن.
19. مشارکت در برنامه‌های ایمن‌سازی و پیگیری واکسیناسیون کودکان خانواده.
20. بررسی وضعیت مصرف دارو در خانواده و آموزش نحوه نگهداری صحیح داروها.

21. توانایی برنامه‌ریزی برای مراقبت خانواده‌های آسیب‌پذیر و پرخطر.
22. آموزش اصول تغذیه سالم و فعالیت بدنی متناسب با سن و وضعیت سلامت اعضای خانواده.
23. انجام بازدیدهای منزل برای پیگیری وضعیت سلامت بیماران و خانواده‌ها.
24. توانایی تنظیم برنامه‌های مداخله‌ای برای ارتقای سلامت خانواده و محیط.
25. استفاده از ابزارهای آموزشی مناسب (پوستر، بروشور، رسانه‌ها) برای آموزش سلامت خانواده.
26. همکاری با تیم سلامت در اجرای برنامه‌های پیشگیری و ارتقای سلامت جامعه.
27. مستندسازی کامل مراقبت‌ها و آموزش‌های ارائه‌شده در پرونده سلامت خانواده.
28. رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای و محرمانگی اطلاعات خانواده‌ها.
29. توانایی برقراری ارتباط مؤثر، همدلانه و فرهنگی مناسب با خانواده‌های تحت پوشش.
30. ارزیابی اثربخشی آموزش‌ها و مداخلات سلامت ارائه‌شده در خانواده و محیط زندگی.

چک لیست: ارزشیابی تخصصی پرستاری سلامت خانواده و محیط

ردیف	عنوان مهارت تخصصی	۱	۷۵/۰	۵/۰	۲۵/۰	۰
1	جمع‌آوری داده‌های سلامت خانواده از طریق مصاحبه و مشاهده					
2	تکمیل دقیق پرونده و فرم‌های ارزیابی سلامت خانواده					
3	ترسیم ژن‌گرام و شجره‌نامه سلامت خانواده					
4	شناسایی خانواده‌های پرخطر و آسیب‌پذیر					
5	ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای اعضای خانواده					
6	ارزیابی رشد و تکامل کودکان خانواده					
7	ارزیابی سلامت مادران باردار و شیرده					
8	پایش سلامت سالمندان در خانواده					
9	آموزش اصول تغذیه سالم به خانواده					

10	آموزش پیشگیری از بیماری‌های شایع (دیابت، فشارخون، چاقی)					
11	آموزش بهداشت فردی و محیطی به اعضای خانواده					
12	ارزیابی وضعیت آب آشامیدنی، فاضلاب و پسماند خانوار					
13	بررسی ایمنی منزل و پیشگیری از حوادث خانگی					
14	ارزیابی وضعیت بهداشت اماکن داخلی منزل (آشپزخانه، سرویس‌ها و...)					
15	آموزش مدیریت استرس و مهارت‌های ارتباطی در خانواده					
16	شناسایی مشکلات روانی-اجتماعی خانواده و ارجاع موارد لازم					
17	ارائه آموزش سلامت متناسب با نیاز خانواده					
18	طراحی و اجرای برنامه آموزشی خانوادگی					
19	مشارکت در برنامه‌های ایمن‌سازی و واکسیناسیون					
20	آموزش مراقبت از بیماران مزمن در منزل					
21	بررسی و آموزش بهداشت مواد غذایی و نگهداری مواد خوراکی					
22	شناسایی و کنترل عوامل خطر محیطی در خانه و محله					
23	استفاده از وسایل کمک‌آموزشی در آموزش سلامت خانواده					
24	مستندسازی دقیق مراقبت‌ها و آموزش‌های انجام‌شده					
25	رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای و حفظ محرمانگی اطلاعات					
26	برقراری ارتباط مؤثر با خانواده‌های تحت پوشش					
27	همکاری تیمی با سایر اعضای تیم سلامت در جامعه					
28	بازدید منزل برای پیگیری مراقبت‌های خانواده					

29	ارزیابی تأثیر آموزش‌ها بر بهبود رفتارهای سلامت					
30	ارائه گزارش نهایی از وضعیت سلامت خانواده و محیط					

قوانین و مقررات :

1. حضور مرتب و منظم در کارآموزی (در ساعات مشخص شده طبق برنامه)؛ در صورت داشتن غیبت مجاز دانشجو موظف به شرکت در جلسات جبرانی و در صورت داشتن غیبت غیرمجاز به آموزش دانشکده جهت تصمیم‌گیری معرفی می‌گردد.
2. انجام مهارت‌های بالینی و ارائه تکالیف خواسته شده در زمان مقرر (کنفرانس، ژورنال، پمفلت)
3. شرکت در امتحان پایان کارآموزی
4. بازخورد درک مطالب (پرسش و پاسخ، شرکت در بحث‌های گروهی، انجام به موقع تکالیف، موفقیت در آزمون عملی پایاندوره)
5. تکمیل فرم‌های تحویل داده شده به دانشجو توسط خود فرد و تحویل آن در زمان مقرر به مربی مربوطه

وظایف حرفه‌ای و اخلاقی کارآموزان:

- 1- توانایی برقراری ارتباط موثر با بیمار را در بدو پذیرش داشته و حمایت جسمی و روحی را از وی به عمل آورد.
- 2- ارتباط مفید و مناسب با مربی داشته و در انجام وظایف و پذیرش نظارت و راهنمایی‌های ایشان همکاری لازم را داشته باشد.
- 3- با پرسنل بیمارستان ارتباط مناسب برقرار کرده و در انجام وظایف با آنها همکاری لازم را داشته باشد.
- 4- با همگروهی‌های خود ارتباط مناسب برقرار کرده و در رعایت نظم و انجام وظایف با آنها همکاری لازم را داشته باشد.
- 5- حجاب اسلامی و شئونات دانشجویی را رعایت کند.
- 6- وقت شناس بوده و در طول دوره به طور منظم و مرتب حضور یابد.
- 7- احساس مسئولیت داشته باشد و در انجام دادن وظایف تمایل و علاقه نشان دهد.

نحوه ارزشیابی دوره:

ارزیابی انجام و ارائه تکالیف بالینی (ارائه کنفرانس، ژورنال و پمفلت آموزشی)

ارزیابی شیوه عملکرد دانشجو در ارائه مراقبت ها(رعایت اصول استریلیزاسیون، کنترل عفونت،
فرایند پرستاری)

آیتم های مورد ارزیابی :

تکالیف: 4 نمره

حضور و غیاب: 2 نمره

ارزشیابی مهارتی (چک لیست): 5 نمره

آزمون پایان دوره: 5 نمره

کنفرانس ها و فعالیت های گروهی : 4 نمره

منابع آموزشی :

- ایلدر آبادی الف، (1390) درسنامه پرستاری بهداشت جامعه 1 و 2 و 3. تهران. نشر جامعه نگر.
- جودیت س. مازنر ج س و بان الف ک (1374). اصول اپیدمیولوژی. ترجمه ملک افلی ح م و ناصری ک. چاپ ششم. تهران. مرکز نشر دانشگاهی.
- لیفر گ، (1389) درسنامه پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان لیفر. ترجمه شوقی مهناز و سنجرى مهناز. ویرایش دهم. تهران. نشر جامعه نگر و سالمی.
- آخرین نسخه دستورالعملهای مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (دستورالعملهای واکسیناسیون کشوری، عوارض واکسیناسیون و ایمنی، ثبت مراقبت های پایش کودک زیر 6 سال و زن باردار)
- Stanhope M & Lancaster J. (2011). Community and public health nursing. 8th ed. St. Louis: Mosby
- Maurer F A and Smith C M. (2013) Community/ public health nursing practice: health for families and populations. 4th ed. Saunders.
- Nies M A. McEwen M. (2010). Community/Public Health Nursing: Promoting the Health of Populations. 5th Ed. Saunders.

نام و امضای مدرس: طبیه اقبالی نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ تحویل: 1404/7/12 تاریخ ارسال: تاریخ ارسال :